

Asia: ABO Energy Suomi Oy, Pitkämäan tuulivoimahanke, Tervola, Simo, Ympäristövaikutusten arviointiselostus (LVV-U/47869-2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi, emma.salo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

ABO Energy Suomi Oy suunnittelee 11 tuulivoimalan hanketta Tervolan kunnan alueelle. Hankkeen pinta-ala on n. 1157 ha ja voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Sähkö siirretään alustavan suunnitelman mukaan joko Lehmikummun tai Saunakummun sähköasemalle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Selostuksen mukaan hankkeen vaikutukset poronhoitoon nähdään kohtalaisina, linnustolle merkittävänä kielteisenä ja direktiivilajeille vähäisinä.

Pitkämäan tuulivoimahankeeseen luontovaikutuksista kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan selostuksessa pääosin kohtalaisiksi ja osin merkittäviksi. Vaikutukset syntyvät erityisesti rakentamisesta, puuston poistosta, elinympäristöjen pirstoutumisesta ja reunavaikutuksista, ja ne kohdistuvat myös uhanalaisiin luontotyyppisiin sekä yksittäisiin suojeltuihin kasvilajeihin. Hanke sijoittuu osittain ehdotetulle soidensuojelun täydennysehdotusalueelle ja perusteilla olevalle luonnonsuojelualueelle.

Pitkämäan tuulivoimahankeeseen luontovaikutukset kohdistuvat keskeisesti linnustoon, kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin sekä eläimistöön. Arvioinnin perusteella vaikutusten merkittävyys vaihtelee vaikutuskohteen mukaan. Erityisesti pesimälinnustoon kohdistuu merkittävä vaikutus elinympäristöjen muutosten, häiriövaikutusten ja törmäysriskin seurauksena.

Vaikutukset voivat korostua uhanalaisten lajien osalta ja yhteisvaikutuksissa muiden hankkeiden kanssa. Selostuksessa tuodaan esille mm. se, että hankkeen vaikutuksesta voi olla kanalintujen kantoihin kohdistua pysyvää harvenemista. Luonnonvarakeskuksen tietojen mukaan hankealue rajoittuu myös kahteen uhanalaisen petolintulajin reviiriin. Vaikutukset johtuvat elinympäristöjen muutoksista, rakentamisen ja käytön aikaisesta häiriöstä sekä törmäysriskistä tuulivoimaloihin.

Keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat paikalliseen pesimälinnustoon, jonka herkkyys on arvioitu suureksi. Erityisesti uhanalaiset ja suojelluiksi arvokkaat lajit ovat alttiita muutoksille, ja yksittäisten lajien osalta vaikutukset voivat olla suuria. Lisäksi voimaloiden aiheuttama estevaikutus ja lisääntynyt törmäysriski heikentävät lintujen liikkumismahdollisuuksia hankealueella. Muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisempiä, koska hankealue ei sijaitse merkittävillä päämuuttoreiteillä eikä alueella ole tärkeitä muutonaikaisia levähdysalueita.

Sähkönsiirron osalta vaikutukset vaihtelevat vaihtoehdoittain. Ilmajohdorkaisut voivat paikallisesti lisätä törmäysriskiä ja elinympäristöjen pirstoutumista, kun taas maakaapelivaihtoehtojen vaikutukset jäävät vähäisemmiksi. Siirtoreittivaihtoehto VEC sijoittuu uhanalaisen petolintulajin reviirille ja on siten huonompi vaihtoehto kuin VEA1 ja VEA2.

Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat selostuksen mukaan pääosin vähäisiä tai kohtalaisia. Vaikutukset liittyvät rakentamisen ja käytön aiheuttamaan häiriöön sekä metsäalueiden pirstoutumiseen. Herkimpien lajien osalta muutoksia voi kuitenkin esiintyä paikallisesti, esimerkiksi riistalajien ja metsäkanalintujen osalta.

Natura 2000 -alueisiin ja muihin suojelualueisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kokonaisuutena selostuksessa vähäisiksi. Selostuksen mukaan hanke ei todennäköisesti heikennä Natura-alueiden suojeluperusteita tai vaaranna niiden luontotyyppien tai lajien säilymistä.

Poronhoitoa koskeva osuus

Poronhoidon osalta hankkeen päävaikutukset kohdistuvat Narkauksen paliskunnan poronhoitoon. Sähkönsiirron osalta vaikutukset kohdistuvat Narkauksen ja yhden vaihtoehdon osalta Isosydänmaan paliskunnan poronhoitoon. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetään riittävät perustiedot Narkauksen ja Isosydänmaan paliskunnista ja niiden poronhoidosta. Selostuksessa on tunnistettu tuulivoimahankkeen keskeisimmät todennäköiset vaikutukset alueen poronhoitoon. Aineistoja ja aikaisempaa tutkimusta on hyödynnetty suhteellisen monipuolisesti, mutta esim. porojen GPS-seuranta-aineistoa ei ole saatu tai sitä ei ole hyödynnetty. Paikallisten poronhoitajien kokemukseräistä tietoa on kerätty ja sitä myös hyödynnetty YVA-selostuksessa. Lisäksi YVA-selostuksessa on nostettu esille haitallisten vaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen sekä vaikutusten seuranta. Myös niissä on hyödynnetty poronhoitajien näkemyksiä sekä korostettu riittävän aikaisen ja aktiivisen vuorovaikutuksen ja yhteydenpidon tärkeyttä.

Pitkämaan tuulivoimahankkeen ja siihen liittyvän sähkönsiirron vaikutukset on YVA-selostuksessa arvioitu kohtalaisen kielteisiksi Narkauksen paliskunnalle sekä yhdessä vaihtoehdossa kohtalaisen kielteisiksi myös Isosydänmaan paliskunnalle. Vaikka arvioihin liittyy selkeitä epävarmuuksia, joita YVA-selostuksessa on myös hyvin tuotu esille, näkee Luke, että arviot ovat todennäköisesti oikean suuntaisia.

Luke näkee kuitenkin jonkinlaista ristiriitaisuutta siinä, että vaikutukset poronhoidolle nähdään lähinnä kohtalaisina ennen lievennystoimia, sillä selostuksen poronhoito-osiossa tuodaan hyvin esille ja nähdään koituvan melko paljon merkittäviä negatiivisia vaikutuksia poronhoitoon. Selostuksessa todetaan yhteisvaikutusten osalta, että kokonaisuutena tarkastellen kaikkien eri hankkeiden toteutuminen Narkauksen paliskunnan alueella muuttaisi huomattavasti paliskunnan toimintaa nykyisestä. Hankkeilla olisi kielteisiä vaikutuksia mm. useisiin eri kevätlaitumiin ja laidunkierroilla arvioidaan aiheutuvan muutoksia. Selostuksessa tuodaan myös hyvin esille paliskuntien huolia ja ajatuksia hankkeesta ja sen yhteisvaikutuksista.

Luke näkee keskeisenä, että haitallisten vaikutusten ehkäisemisestä ja lieventämisestä sekä vaikutusten seurannasta sovitaan paliskuntien kanssa hyvissä ajoin ennen kuin hankkeeseen liittyvä rakentaminen mahdollisesti alkaa. Lisäksi Luke näkee tärkeänä kartoittaa millaisia ovat riittävän toimivat lievennyskeinot ja ennaltaehkäisevät toimet, jotta haittavaikutuksia ei syntyisi tai ne olisivat hyvin hallittavissa.

Yhteisvaikutukset

Pitkämaan tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset muiden alueelle suunniteltujen tai toteutettujen tuulivoimahankkeiden kanssa kohdistuvat erityisesti linnustoon. Linnuston osalta yhteisvaikutukset voivat muodostua paikoin merkittäviksi, erityisesti törmäysriskin ja estevaikutuksen kasautuessa useiden tuulivoima-alueiden myötä. Useiden hankkeiden yhteisvaikutus voi lisätä elinympäristöjen pirstoutumista ja vaikeuttaa lintujen liikkumista laajemmalla alueella. Erityisesti uhanalaisten tai suojelullisesti herkkien lajien osalta yhteisvaikutukset voivat olla merkittäviä. Muuttolinnuston osalta yhteisvaikutukset jäävät pääosin rajallisiksi, koska alue ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäville päämuuttoreiteillä, vaikka törmäysriskin kumuloituminen voi paikallisesti lisääntyä.

Eläimistön osalta yhteisvaikutukset liittyvät ennen kaikkea elinympäristöjen laajempaan pirstoutumiseen, häiriövaikutusten lisääntymiseen sekä ihmistoiminnan kasautumiseen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hanke voi aiheuttaa luonnon monimuotoisuudelle kielteisiä vaikutuksia, joista merkittävimmät kohdistuvat linnustoon ja poronhoitoon. Hankkeen linnustovaikutukset painottuvat paikallisiin ja erityisesti pesimälinnustoon kohdistuviin haittoihin, jotka voivat olla merkittäviä erityisesti uhanalaisten petolintujen kohdalla. Muuttolinnustoon ja laajempiin linnustoarvoihin kohdistuvat vaikutukset jäävät pienemmiksi. Hankkeen yhteisvaikutukset korostuvat porojen ja linnuston osalta, ja niiden hallinta edellyttää hankkeiden yhteensovittamista sekä lieventämistoimenpiteiden suunnittelua laajemmassa aluetarkastelussa. Vaikutusten lieventämistoimilla on keskeinen merkitys haittojen ehkäisemisessä ja rajoittamisessa.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 26.06.2026 klo 13:54:49.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Esa Huhta, Antti Pekkarinen

Liitteet:

Tiedoksi:

Luonnonvarakeskus

Latokartanonkaari 9

PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2